

Sygnatura akt VI Ka 938/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **27 grudnia 2019** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Prażmowski

Protokolant Marzena Mocek

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2019 r.

przy udziale Agnieszki Schwarz-Rasińskiej

Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

sprawy **P. U.** ur. (...) w Z.

syna M. i G.

oskarżonego z art. 209 § 1a kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 20 maja 2019 r. sygnatura akt III K 859/18

na mocy art. 437 kpk i art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 938/19
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 20 maja 2019 r. sygn. III K 859/18

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
1STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC			

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW wniosków	i	
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>obraza art. 7 kpk, art. 4 kpk i rt 410 kpk przez dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego i uwzględnienie wyłącznie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego, wbrew zasadzie in dubio pro reo co doprowadziło do błędnego ustalenia, iż oskarżony uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz swojego syna, gdy tymczasem wyjaśnienia oskarżonego i dowody wpłaty uiszczone u Komornika Sądowego M. S., przeczą takim ustaleniom.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja oskarżonego okazała się skuteczna o tyle, że nie przesądzając w niczym sposobu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy, ani też oceny dowodów, stwierdzić należy, iż zaskarżony wyrok – z uwagi na nie wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, które skutkowały przedwczesnymi ustaleniami faktycznymi –</p>		

musiał zostać uchylony, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania, celem powtórzenia przewodu sądowego w całości.

W ocenie Sądu Okręgowego sprawa niniejsza nie dojrzała do rozstrzygnięcia merytorycznego, albowiem analiza przeprowadzona przez Sąd I instancji oparta została na niepełnym materiale dowodowym, co uniemożliwiło tym samym pełną i poprawną ocenę zebranych dowodów i wydanie prawidłowego orzeczenia w przedmiocie winy oskarżonego.

Sąd Rejonowy dokonując ustaleń faktycznych w zakresie winy oskarżonego wskazał, że oskarżony, mimo obowiązku wynikającego z orzeczenia sądowego, nie łożył regularnie alimentów na rzecz syna, lub łożył jej w niepełnej wysokości mimo, iż uzyskiwał dochody w wysokości pozwalającej na realizację tegoż obowiązku.

Wypada wskazać, iż w tym zakresie nie poczyniono żadnych ustaleń, w szczególności nie przepytano oskarżonego jakie dochody uzyskiwał wcześniej – ustalono tylko że obecnie pracuje dorywczo jako pracownik budowlany z dochodem rzędu 2.500 złotych

brutto. Nie ustalono zatem czy dochody uprzednio uzyskiwane przez oskarżonego pozwalały mu na uiszczanie większych kwot niż przekazywał komornikowi, w szczególności czy umożliwiały mu równoczesne płacenie pełnej kwoty alimentów oraz spłacania zaległości.

Sąd ponadto niejednorodnie opisywał przedstawione akta komornicze i wynikające z nich wpłaty oskarżonego. Do 2016 roku Sąd wskazywał jakie kwoty były przez oskarżonego wpłacane w całości, natomiast odnośnie 2017 roku wskazał, że oskarżony przekazał na konto komornika sądowego z przeznaczeniem na bieżące alimenty – od stycznia do kwietnia 2017 roku kwoty po 250 złotych, w czerwcu 2017 roku także kwotę 250 złotych, w lipcu 2017 kwotę 200 złotych, we wrześniu kwotę 240 złotych, w październiku kwotę 500 złotych, zaś w listopadzie kwotę 250 zł. Bynajmniej wskazane kwoty nie były w taki sposób opisywane przez oskarżonego, który w tym czasie dokonywał wpłat w innych wysokościach:

- od stycznia do kwietnia 2017 roku wpłacił kwoty po 500 złotych,

- w czerwcu 2017 roku także kwotę 500 złotych,

- w lipcu 2017 kwotę 400 złotych,

- we wrześniu kwotę 250 złotych,

- w październiku kwotę 500 złotych,

- w listopadzie kwotę 500 złotych.

Dopiero po wpłacie tych kwot przez oskarżonego – w żaden sposób nie opisywanych jako bieżące alimenty – dokonywano podziału kwoty pomiędzy dwa toczące się postępowania komornicze. Oskarżony opisywał wpłacane kwoty sygnaturą pierwszego z toczących się postępowań komorniczych (...).

Z akt komorniczych nie wynika kiedy i w jaki sposób został ustalony plan podziału kwoty wpłacanej przez oskarżonego. Nie wiadomo także czy oskarżony był poinformowany o planie podziału wpłacanej kwoty i czy tym samym wiedział że winien wpłacać większą kwotę, przy czym konieczna byłaby jego wiedza jaka faktycznie powinna być wpłacana przez niego kwota by równocześnie pokrywać bieżące alimenty jak i zaległości. Można jedynie domniemywać, iż plan podziału kwoty obejmował

podział kwoty w równych częściach na oba toczące się postępowania komornicze. Analiza przypisanego oskarżonemu czynu wskazywałaby zaś, iż ostatecznie o tym w jakich miesiącach uznano, iż oskarżony nie zapłacił bieżących alimentów decydowała nie faktyczna wpłata oskarżonego lecz sposób podziału tej kwoty przez komornika co doprawdy trudno uznać za ustalenie wypełnienia przez oskarżonego znamion przestępstwa umyślnego z art. 209 § 1 a k.k.

Wymaga podkreślenia, iż taki sposób rozumowania Sądu jest wadliwy w zakresie ustaleń zamiaru z jakim miał działać oskarżony nadto wadliwy także w zakresie analizy poszczególnych wpłat. Wystarczy przytoczyć przykład wpłaty z 30 października 2017 r., gdzie wpłacona kwota 500 zł została z niewiadomych przyczyn zaliczona tylko na jedno postępowanie egzekucyjne – (...) (karta rozliczeniowa w aktach wskazująca na wypłatę 433,91 zł) dotyczące dłużnika - Ośrodka Pomocy Społecznej w G., przy czym kuriozalnym jest że akurat ten miesiąc został wyłączony z czasokresu przypisanego oskarżonemu przestępstwa, mimo iż

za ten miesiąc nie zaksięgowano żadnej wpłaty na rzecz postępowania (...) dotyczącego dłużnika B. U., zatem, wedle rozumowania Sądu, nie nastąpiła w tym miesiącu żadna wpłata na rzecz „bieżących alimentów”.

Sąd oceniając dowody uznał twierdzenia oskarżonego jakoby cały czas płacił regularnie alimenty na syna za niewiarygodne powołując się na zgromadzoną dokumentacją. Wskazał równocześnie Sąd, że z załączonych do akt sprawy kserokopii dowodów wpłat przedłożonych przez oskarżonego oraz dokumentów znajdujących się w aktach komorniczych o sygn. (...) i (...) wynika, że oskarżony w istocie wpłacał komornikowi prowadzącemu sprawę egzekucyjną różne kwoty na rzecz uprawnionego, nierzadko przewyższające należność alimentacyjną, dokonując nadpłat lub spłat zaległości. Rozumowanie zatem Sądu uznać należy za niekoherentne.

Sąd wskazał na nieład jaki panuje w dokumentacji komorniczej w sprawach (...) oraz (...), czego odzwierciedleniem jest różna treść kart rozliczeniowych, jakie zamieszczone są w aktach wskazanych spraw

oraz aktach niniejszego postępowania i skonstatował, że niezrozumiałym jest sposób w jaki wyegzekwowane kwoty oraz dobrowolne wpłaty oskarżonego były rozliczane pomiędzy należności funduszu alimentacyjnego oraz uprawnionego. Skoro Sąd doszedł do takich konstatacji to po pierwsze powinien wątpliwości w tym zakresie rozstrzygnąć przez przesłuchanie komornika i ustalenie dlaczego w taki właśnie sposób były rozliczane wpłaty i czy informowano o tym oskarżonego. W przypadku niemożności bliższego ustalenia tych kwestii ewidentne błędy w rozliczeniu powinny być rozstrzygnięte po myśli art. 5 § 2 k.p.k., przy uwzględnieniu iż zarzucane oskarżonemu przestępstwo jest przestępstwem umyślnym.

Podkreślenia wymaga, iż oskarżony mógł czerpać wiedzę o stanie swych zaległości i sposobie rozliczeń swoich wpłat wyłącznie z informacji udzielanych przez Komornika, natomiast przekazywane mu informację w obecnie toczącym się postępowaniu karnym były ewidentnie wadliwe czego przykładem są zaświadczenia o dokonanych wpłatach

(karta 118 i 119) z których wynikałoby iż praktycznie żadne kwoty nie zostały wyegzekwowane od oskarżonego, zaś zaświadczenia te – podpisane przez komornika – są w rażącej sprzeczności z zawartością akt komorniczych i zalegających w nich dowodach wpłat kwot przez oskarżonego. Może to świadczyć iż oskarżonemu nie udzielano bądź błędnie udzielano informacji odnośnie jego wpłat, ich rozliczenia czy zaległości, zaś takie kwestie mają znaczenie dla ustalenia stanu świadomości oskarżonego i zamiaru.

Kolejnym zagadnieniem jest kwestia ustalenia czy wysokość powstałych zaległości przekroczyła równowartość 3 świadczeń okresowych, a to kwotę 1500 złotych, bowiem uwzględnienie faktycznie wpłacanych przez oskarżonego kwot prowadzić mogłoby do przeciwnego wniosku skoro dla przykładu w okresie 02-04 2018 r. oskarżony faktycznie wpłacił łącznie kwotę 1800 zł a więc o 300 zł przekraczającą kwotę bieżących alimentów za te miesiące.

Powyżej wskazane mankamenty spowodowały konieczność uchylecia zaskarżonego

wyroku,   celem
powtórzenia   przewodu
sądowego w całości.

Powyższe   przyczyny
spowodowały, iż Sąd
Okręgowy   uchylił
zaskarżony wyrok i sprawę
oskarżonego   przekazał
Sądowi Rejonowemu w
Gliwicach do ponownego
rozpoznania.

Ponownie   rozpoznając
sprawę Sąd przeprowadzi
pełne   postępowanie
dowodowe,   w
szczegółności   podejmie
próby   wyjaśnienia
wskazanych   wyżej
okoliczności,   konieczne
będzie nadto poszerzenie
materiału   dowodowego
przez   przesłuchanie
Komornika   Sądowego
prowadzącego   obie
egzekucje.

Po   zgromadzeniu
materiału   dowodowego
powinien Sąd poddać go
wnikliwej ocenie, zgodnie
z zasadami swobodnej
oceny   dowodów   i
zasadami   logicznego
rozumowania,
pozwalającej na ustalenie
bądź wykluczenie istnienia
przesłanek
odpowiedzialności
oskarżonego w zakresie
zarzucanego   mu
przestępstwa.

Wniosek

Uchylenie   wyroku   i
przekazanie   do
ponownego rozpoznania.

zasadny

częściowo zasadny

	# niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Niepełna i wadliwa ocena dowodów prowadziła do ustaleń faktycznych które są przedwczesne stąd konieczność uchylecia wyroku celem powtórzenia przewodu sądowego w całości.		

1OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE	
4.1.	W sprawie nie ujawniły się okoliczności które poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów wymagałyby uwzględnienia z urzędu	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
1ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia		

5-3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
<p>Analiza przeprowadzona przez Sąd I instancji oparta została na niepełnym materiale dowodowym, co uniemożliwiło tym samym pełną i poprawną ocenę zebranych dowodów i wydanie prawidłowego orzeczenia w przedmiocie winy oskarżonego, zaś liczba mankamentów może poddawać w wątpliwość stwierdzenie winy oskarżonego, jak i przyjęty czasookres przestępstwa.</p>			
<p>0.15.3.2. Zapetrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</p>			
<p>Ponownie rozpoznając sprawę Sąd przeprowadzi pełne postępowanie dowodowe, w szczególności podejmie próby wyjaśnienia wskazanych wyżej okoliczności, konieczne będzie nadto poszerzenie materiału dowodowego przez przesłuchanie Komornika Sądowego prowadzącego obie egzekucje.</p>			

<p>Po zgromadzeniu materiału dowodowego powinien Sąd poddać go wnikliwej ocenie, zgodnie z zasadami swobodnej oceny dowodów i zasadami logicznego rozumowania, pozwalającej na ustalenie bądź wykluczenie istnienia przesłanek odpowiedzialności oskarżonego w zakresie zarzucanego mu przestępstwa.</p>			
1PODPIS			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	oskarżony		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 20 maja 2019 r. sygn. III K 859/18		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana